

Betænkning afgivet af Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget den 25. november 2021

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund

(Stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050, stop for nye udbudsrunder, indskrænkning af olie- og gasområdet m.v.)

[af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 3, 4, 6 og 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2 og 5.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, RV, DF, SF, KF og Orla Østerby (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af Enhedslisten stillede ændringsforslag. Såfremt de af Enhedslisten stillede ændringsforslag ikke vedtages, vil mindretallet stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (NB og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Frie Grønne, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Si-umut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget bemærker, at stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050 er et vigtigt skridt for den grønne omstilling i Danmark, da det

er med til at sikre en tydelig retning både for Danmark som grønt foregangsland og for de berørte brancher.

V finder det dog beklageligt, at lovforslaget kun implementerer den del af initiativerne i »Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og det Konservative Folkeparti om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen af 3. december 2020« (Nordsøaftalen), som vedrører en slutdato for indvinding af olie og gas i Danmark. Det var helt centralt for V i forbindelse med indgåelse af Nordsøaftalen, at arbejdspladserne i Sydvestjylland, særlig i Esbjerg, forbundet med olie- og gasproduktionen konverteres til grønne arbejdspladser, så Danmark reelt bliver et grønt foregangsland, herunder at der afsættes 90 mio. kr. til Esbjerg Havns udvikling og mulighed for at være et knudepunkt for storskalahavvind. I jagten på at nå vores nationale klimamål er det for afgørende for V, at Danmark reelt er et grønt foregangsland til efterfølgelse og inspiration i resten af verden. Det kræver, at vi ikke giver afkald på danske arbejdspladser og dansk konkurrenceevne og vækst, og at vi ikke flytter udledninger til udlandet i stedet for reelt at nedbringe dem.

V understreger derfor, at det er vigtigt, at Nordsøaftalens vilkår om udvikling af CCS i Nordsøen og investeringer i udviklingen af Sydjyllands havindustri prioriteres af regeringen. I den forbindelse bemærkes det, at V mener, at det haster, hvis der skal sikres lagring af CO₂ i Nordsøen allerede fra 2025 som forudsat i Nordsøaftalen.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget anerkender, at man med Nordsøaftalen og lovforslaget vedtager et stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050. Det er afgørende, at vi i Danmark stopper olie- og gasjagten i

Nordsøen, når vi skal indfri Parisaftalens og klimalovens mål.

EL mener, at et stop for olie- og gasjagten i Danmark i 2050 er alt for sent. Vi står midt i en klimakrise, der kræver hurtige handlinger. Samtidig vil regeringen og aftaltpartierne tillade, at virksomheder kan udvide deres jagt på fossile energikilder gennem naboblok- og minirunde-procedurerne. Det mener EL bør skrives ud af aftalen.

På klimakonferencen COP26 i Glasgow lancerede Danmark sammen med en række andre lande initiativet »Beyond Oil and Gas Alliance« (BOGA). EL anerkender klima-, energi- og forsyningsministerens og Danmarks vigtige rolle i alliancen, men mener, at det samtidig forpligter til, at vi i Danmark går endnu længere foran. Skal Danmark være et grønt foregangsland, bør vi fjerne mulighederne for at udvide indvindingen. Det mener Enhedslisten vil sende et klart og tydeligt signal til befolkningen, virksomhederne og hele verden om, at vi faktisk tager klimakrisen alvorligt og er villige til at handle på det.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT):

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(Stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050, stop for nye tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter m.v.)«.

[Udvidelse af lovforslaget, så der ikke fremover vil kunne meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark]

Af *klima-, energi- og forsyningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL og ALT):

2) Undertitlen affattes således:

»(Stop for efterforskning og indvinding af kulbrinter efter 2050, stop for nye udbudsrunder vedrørende efterforskning og indvinding af kulbrinter, indskrænkning af olie- og gasområdet i Nordsøen m.v.)«.

[Præcisering af lovforslagets undertitel]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT):

Til § 1

3) Nr. 2 affattes således:

»2. § 3, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der kan ikke meddeles tilladelse efter stk. 1 til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter.«

[Forslag om afskaffelse af samtlige procedurer for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter og afskaffelse af muligheden for at få tilladelse til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter]

4) Nr. 3-10 udgår, og i stedet indsættes:

»3. §§ 12 og 12 a ophæves.

4. § 13, stk. 1, affattes således:

»Tilladelser til efterforskning af kulbrinter kan, såfremt særlige omstændigheder foreligger, forlænges med henblik på efterforskning med indtil 4 år ad gangen. Den samlede efterforskningsperiode kan dog kun undtagelsesvis overstige 10 år.«

[Forslag om afskaffelse af samtlige procedurer for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter]

Af *klima-, energi- og forsyningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL og ALT):

5) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 12 a, stk. 7, ændres »litra a-c« til: »litra a.«
[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (ALT):

6) I det under nr. 15 foreslåede § 13, stk. 6, udgår »meddeles eller«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede afskaffelse af samtlige procedurer for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter]

7) Nr. 16 affattes således:

»16. Bilag 1 til loven ophæves.«

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede afskaffelse af samtlige procedurer for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter og afskaffelse af muligheden for at få tilladelse til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det at ophæve den gældende undergrundsløvs § 12, stk. 1, litra a og c. Muligheden for at igangsætte udbudsrunder (litra a) og at have en åben dør-ordning (litra c) med henblik på meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter fjernes således fra loven. Ændringsforslaget indebærer, at minirunde- og naboblokprocedurerne efter den gældende undergrundsløvs § 12, stk. 1, litra b og d, fremover heller ikke vil kunne anvendes.

Tilladelsesprocedurerne i den gældende undergrundsløvs § 12, stk. 1, litra a-d, implementerer artikel 3, stk. 2-4 i

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter, EF-Tidende 1994, nr. L 164, side 3 (herefter koncessionsdirektivet). Det fremgår af koncessionsdirektivets artikel 2, stk. 1, at »Medlemsstaterne bevarer retten til at bestemme, hvilke områder inden for deres territorium der skal gøres tilgængelige for prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter.« Det følger endvidere af koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 1, at medlemsstaterne er forpligtede til at anvende procedurer for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, der er i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 2, eller stk. 3, eller under visse omstændigheder efter artikel 3, stk. 4. Koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 2, litra a (udbudsrunder) og b (minirunder), er implementeret i den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a og b. Koncessionsdirektivets artikel 3, stk. 2, litra b (åben dør-ordninger), er implementeret i den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra c, mens direktivets artikel 3, stk. 4 (nabobloktilladelser), er implementeret i den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra d. Da ændringsforslaget indebærer, at ingen af de tilladelsesprocedurer, der er tilladt efter koncessionsdirektivet, vil kunne anvendes, vil der fremover ikke kunne meddeles nye tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmark. Det foreslås på den baggrund, at lovforslagets undertitel ændres, således at undertitlen afspejler, at der ikke fremover vil kunne meddeles nye tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Til nr. 2

Med lovforslagets § 1, nr. 4, fjernes muligheden for at igangsætte udbudsrunder efter den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a, med henblik på meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Det vil fortsat være muligt at anvende udbudsrunder i forbindelse med meddelelse af andre tilladelser omfattet af undergrundsloven. Den foreslåede ændring af undertitlen er en præcisering, således at det bliver klart, at det foreslåede stop for udbudsrunder alene vedrører efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Med lovforslagets § 1, nr. 16, indskrænkes det område i Nordsøen, hvor der kan meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter i henhold til den gældende undergrundslovs § 5 samt tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter i henhold til den gældende undergrundslovs § 3. Den foreslåede ændring af undertitlen er en præcisering, således at det bliver klart, at den foreslåede indskrænkning af olie- og gasområdet sker i Nordsøen.

Til nr. 3

Efter den gældende undergrundslovs § 3, stk. 2, kan der kun meddeles tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter efter den gældende undergrundslovs § 3, stk. 1, inden for det på bilag 1 til loven angivne område. Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås det, at der i undergrundslovens § 3, stk. 2, indsættes et nyt

2. pkt., der sikrer, at tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter ikke meddeles ud over den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede slutdato for efterforskning og indvinding af kulbrinter den 31. december 2050.

Ændringsforslaget indebærer, at der fremover ikke vil kunne meddeles nye tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Som konsekvens heraf foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 2, affattes således, at det af undergrundslovens § 3, stk. 2, vil fremgå, at der heller ikke vil kunne meddeles nye tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Til nr. 4

Med lovforslagets § 1, nr. 3 og 10, foreslås det, at der i undergrundslovens § 7, 1. pkt., om længden af tilladelser til efterforskning og indvinding af råstoffer meddelt i henhold til lovens § 5 og § 13, stk. 1, 1. pkt., om længden af tilladelser til efterforskning af kulbrinter indsættes henvisninger til den i lovforslagets § 1, nr. 15, foreslåede slutdato for efterforskning og indvinding af kulbrinter den 31. december 2050. De foreslåede § 1, nr. 3 og 10, sikrer konsistens med den foreslåede § 1, nr. 15.

Den gældende undergrundslovs § 12 og § 12 a regulerer procedurene for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter (§ 12) samt bestemmelser om kriterier for meddelelse af tilladelser (§ 12 a). Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det at ophæve den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a (udbudsrunder) og c (åben dør-ordninger). Lovforslagets § 1, nr. 5-9, indeholder en række konsekvensændringer af undergrundslovens 12, stk. 1-4, der sikrer konsistens med den foreslåede ophævelse af § 12, stk. 1, litra a og c.

Ændringsforslaget indebærer, at der fremover ikke vil kunne meddeles nye tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Som konsekvens heraf foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 3-10, udgår. Som yderligere konsekvens af ønsket om at afskaffe alle procedurer for meddelelse af tilladelser foreslås det i ændringsforslagets nr. 4 at ophæve den gældende undergrundslovs § 12 og § 12 a. Den foreslåede ændring af lovens § 13, stk. 1, er en lovteknisk konsekvensændring af, at det med ændringsforslaget ikke fremover vil være muligt at meddele tilladelser til efterforskning af kulbrinter.

Til nr. 5

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det at ophæve den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a og c. Muligheden for at igangsætte udbudsrunder (litra a) og have en åben dør-ordning (litra c) med henblik på meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter fjernes således fra loven. Litra b i loven, der vedrører minirunder, bliver herefter litra a. Efter den gældende undergrundslovs § 12 a, stk. 7, skal de i stk. 1-6 nævnte udvælgelseskriterier for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter offentliggøres sammen med de i den gældende undergrundslovs § 12, stk. 1, litra a-c, nævnte indkaldelser af ansøgninger. Som konsekvens af den foreslåede ophævel-

se af § 12, stk. 1, litra a (udbudsrunder), og § 12, stk. 1, litra c (åben dør-ordninger), og at litra b (minirunder) som konsekvens heraf bliver til litra a, foreslås det, at henvisningen i lovens § 12 a, stk. 7, til litra a-c ændres til alene at omfatte den nye litra a.

Til nr. 6

Med lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås bl.a., at tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter ikke kan meddeles eller forlænges længere end til den 31. december 2050. Ændringsforslaget indebærer, at der fremover ikke vil kunne meddeles nye tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Den foreslåede ændring af lovforslagets § 1, nr. 15, er en lovteknisk konsekvensændring af, at det med ændringsforslaget ikke fremover vil være muligt at meddele tilladelser til efterforskning af kulbrinter.

Til nr. 7

Bilag 1 til den gældende undergrundslov afgrænser det geografiske område for udstedelse af tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. § 3, stk. 2, og tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter, jf. § 5, stk. 1, 2. pkt. Med lovforslagets § 1, nr. 16, foreslås en yderligere afgrænsning af området, så det fremover alene vil omfatte olie- og gasområdet i Nordsøen vest for 6 grader 15 minutter østlig længde.

Ændringsforslaget indebærer, at der fremover ikke vil kunne meddeles nye tilladelser til forundersøgelser med henblik på efterforskning og indvinding af kulbrinter efter lovens § 3 og tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter efter lovens § 5. Som konsekvens heraf vil lovens bilag 1 være overflødig. Den foreslåede ændring af lovforslagets § 1, nr. 16, er en lovteknisk konsekvensændring af, at det med ændringsforslaget ikke fremover vil være muligt at meddele tilladelser til efterforskning af kulbrinter.

Anders Kronborg (S) Anne Paulin (S) Bjarne Laustsen (S) Kasper Roug (S) Ida Auken (S) Malte Larsen (S)

Jens Joel (S) Orla Hav (S) Karsten Filsø (SF) Rasmus Nordqvist (SF) Andreas Steenberg (RV) Zenia Stampe (RV)

Rasmus Helveg Petersen (RV) fmd. Søren Egge Rasmussen (EL) Peder Hvelplund (EL) Torsten Gejl (ALT)

Thomas Danielsen (V) nfm. Christoffer Aagaard Melson (V) Mark Grossmann (V) Marie Bjerre (V) Ulla Tørnæs (V)

Carsten Kissmeyer (V) Morten Messerschmidt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Mona Juul (KF)

Katarina Ammitzbøll (KF) Peter Seier Christensen (NB) Alex Vanopslagh (LA) Orla Østerby (UFG)

Frie Grønne, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. oktober 2021 og var til 1. behandling den 28. oktober 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og klima-, energi- og forsyningsministeren sendte den 5. juli 2021 dette udkast til udvalget, jf. KEF alm. del – bilag 383 (folketingsåret 2020-21). Den 7. oktober 2021 sendte klima-, energi- og forsyningsministeren et høringsnotat til udvalget med en redegørelse om høringssvarene.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 4 spørgsmål til klima-, energi- og forsyningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1

Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Liberal Alliance (LA)	3		